

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut til EM2021 at udarbejde en redegørelse tilbageføring af ansvaret for sundhedsvæsenet til Staten. Redegørelsen skal indeholde hvilke konsekvenser en tilbageføring af ansvaret vil få på økonomien, på medarbejderområdet, på servicen, for landet samt til patienterne.

(Atassuts Inatsisartutgruppe)

Inuit Ataqatigiit har følgende bemærkninger til forslag om udarbejdelse af redegørelse om tilbageføring af sundhedsvæsenet til Rigsmyndighederne.

Vi er enige i en masse af Atassuts begrundelser for deres forslag. Vi har store udfordringer indenfor sundhedsvæsenet. Vi har en masse ting vi skal have udviklet. Vi har enorme udfordringer i de regioner der affolkes. I hele landet er der stor mangel på sygeplejersker, læger og andre uddannet personale. Men det er et problem der ikke kun eksisterer her i landet, idet man i de nordiske lande har identiske udfordringer.

I mange bygder er der kun en enkelt medarbejder der arbejder for sundhedsvæsenet, og når der sker alvorlige tilfælde, føler de sig ensomme. Mange af dem har end ikke taget kurser. Fordi der ikke sker seriøst og kontinuerlig uddannelsesindsats. Nogle gange er det manglende dansk-kundskaber der er grund til at man har kommunikationsproblemer. Idet mange af dem der besvarer telefoner i byerne, er dansksprogede.

Selv om man evner det danske sprog kan det ske, at man taler med en læge der i kort tid arbejder som afløser, hvilket medfører at man ikke bliver forstået, hvilket sætter personalet i en svær position. I mange tilfælde ved medarbejderen i bygden medborgernes sygdomme, eller har et godt kendskab til vedkommende person, men de forhindringer der stilles ved henvendelser til byer, sætter tingene i en svær position. Idet nogle læger kan stille en diagnose, uden at kikke grundigt i patientjournalerne.

For virkeligheden er sådan at der stadigvæk er flere ældre der bor i bygderne, og dermed er mange af personer der har kontakt med sundhedsvæsenet bygdeborgere. Derfor er kontinuerlige kursustilbud nødvendige.

Da der også kan være store udfordringer med tolkninger, er tiden moden til, at man udvikler en central tolkefunktion. Denne kunne bruges mens sundhedsvæsenet holder lukket. I dag ved vi, at portører med begrænsede dansk-kundskaber bliver benyttet som tolke. Dette er helt uforsvarligt.

Der er brug for en holdningsændring på følgende område; når vi søger læge, bliver vi spurgt om, om vi har brug for en tolk, selv om det er lægen der har brug for tolkning. De udfordrende forhold resulterer blandt andet i, at nogle af patienterne får opstartet deres behandlinger for sent. Der er desværre mange der kan nikke genkendende til dette.

Når det er sagt, skal vi ikke glemme de personer der i mange, mange år har arbejdet for sundhedsvæsenet med stor hengivenhed. Disse arbejder for at redde menneskeliv eller tager hånd om mennesker hver gang, i hverdagene, i weekenderne, i højtiderne, i dagtimerne eller i natte-timerne, dem skal vi huske at takke.

Vi mener at vi, i disse tider hvor der er stor mangel på læger og sygeplejersker i regionerne, må se på de erfaringer som nordmændene har. Ved at der sker en god aflønning arbejder 524 danske læger i Norge i 2017. I denne periode manglede danskerne læger i hundredevis.

Når vi kikker på vores omkostninger på sundhedsvæsenet, så har de rundet de 1,5 milliarder kroner. Desværre går mange af disse udgifter til alvorlige hændelser. Derudover er der også store udgifter til korttidsansatte personale. Vi kunne vælge at genoverveje vores aflønning til vores sygeplejersker og læger m.v. Det kunne medføre et fald af vores forbrug af korttidsansatte afløsere, og igen resultere i, at antallet af diagnoser der stilles for sent også falder.

Enhver kan forestille sig, at en ny medarbejder ikke kan lære om rutiner, metoder, kolleger, kultur m.v. i løbet af 14 dage. Vi kunne måske beslutte os for at sætte et minimum på et halvt år.

Inuit Ataqatigiit stiller sig optimistisk over for, at området nu har sin egen Naalakkersuisoq. Vi har også kørt det sådan da vi var en del af koalitionen med gode resultater.

Derfor tror vi på, at den udvikling som nu er startet kan vende udviklingen mod det bedre ved at vi alle står bag dette. Man har erkendt at Naalakkersuisoq området for Sociale anliggender, Sundhed og Justitsområdet har været en for stor en mundfuld, hvorfor man nu har indsat end Naalakkersuisoq for Sundhed. Dermed tror vi på, at Naalakkersuisut kan sætte en mere positiv udvikling i gang.

Hvis man skulle tiltræde Atassuts forslag, er vi bekymrede over at man skal bruge masser af ressourcer og senere igen til en eventuel senere overtagelse af området.

Derfor ønsker Inuit Ataqatigiit at oplyse, at vi ikke kan støtte forslaget.

Tak.